

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

-
- 6. Regalis excellentiæ &c. De Matrimoniis in ordine ad pacem
contrahendis, & detentione Regni Scotiæ Anno 1297.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
1297.

Et si solverint, vel prædicti receperint in excommunicationis sententiam incident ipso facto.

A supra dictis autem excommunicationum & interdicti sententiis nullus absolvit, præter quam in mortis articulo, absque sedis Apostolicae auctoritate & licentia speciali, cum nostra intentionis existat, tam horrendum secularium potestatum abusum nullatenus sub dissimulatione transire.

Non obstantibus quibuscumque privilegiis, sub quibuscumque tenoribus, formis, seu modis, aut verborum conceptione, concessis Imperatoribus, Regibus, & aliis supra dictis, quæ contra præmissa, in nullo volumus alicui, vel aliquibus suffragari.

Nulli ergo omnino hominum licet an paginam nostræ constitutionis, prohibitionis, seu præcepti infringere, seu auctu temerario contra ire.

Si quis autem hoc attenter præsumperit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum sexto Kal. Martii, Pontificatus nostri anno secundo.

VI.
Ex Arch.
Angl. Rimer
Tom. 2, pag.
303.

De Matrimoniis in ordine ad pacem contrahendis, & detentio Regni Scotie Anno 1297.

BONIFACIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, carissimo in Christo
fili Edwardo, Regi Angliae illustri, salu-
tem & Apostolicam benedictionem.

Regalis excellentia litteras nuper nobis per certos nuncios præsentatas gratauerit & affectuose receperimus intuitu destinantis: & eorum serio, multa nimis devotione conspicua, & multiplici affectione præclaras, diligenter intellecta, conceperimus uberem infra pectoris arcana lætitiam, exultantes in Domino vehementer, quia te ut pote filium benedictionis & gratiae semper invenimus ad beneficita nostra paratum, & promtum ad omnia quæ consonant votis nostris.

Quamobrem personam Regiam sincera caritate dileximus, & diligere non cessamus, ad tui honoris & exaltationis incrementa felicia, plenis favoribus, & vigilantibus studiis intendentes.

Porrò, fili carissime, literarum ipsarum, inter cetera, tenor aperuit, quod postquam tuae magnitudinis nuncii, ad nos haec tenus destinari super negotio, quod inter te, & carissimum in Christo filium nostrum, Philippum Regem Francorum illustrem, verti conspicitur, ad sedem Apostolicam accesserint, pro eo quod ipsorum aliqui, morte præventi, aliqui vero in iteru gravi fuerunt ægritudine præpediti, nullus eorum ad Regiam celsitudinem remeavit, licet venerabilis Frater noster Vintonien. Episcopus qui de ipsorum numero fuerat nuntiorum, ad te, juxta Civitatem Dunelmensem, tunc temporis constitutum post Festum beati Martini proximo præteritum, reversus exiterit, nullas tibi ex parte nostra litteras deferendo, per quas in prædicto posse negotio, prout nec sitatis exigebat articulus, informari, nec alias in negotio ipso instructus existeres, unde innescere tibi posset, qualiter à te in præfato forte negotio procedendum.

Quare suppliciter postulabas, ut quod in eodem vellimus ordinare negotio, quodque in ipso jam duximus ordinandum, & qualiter etiam deberes te gerere, ac procedere in eodem magnitudini Regia aperire latius dignaremur, cum paratus existas in his & aliis nostra parere beneficito voluntatis.

Sanè latere te nolumus, quod nos Patrii more benevoli, quem non prætereunt incom-

moda Filiorum, graviter & molestè ferentes discordiam, pridem inter te ac eundem Regem, procurante pacis amulo suscitaram, & recognitantes attentius, quod ex guerrarum discrimine, prout Magistra rerum experientia manifestat, non solum bonorum damna multimoda, sed etiam animarum, & corporum pericula gravia generantur, præactum negotium, quantumlibet laboriosum, & arduum, variisque difficultatibus circumplexum, pro tuo, & ejusdem Regis, cunctorumque fidelium statu pacifice & tranquillo, ac etiam pro instanti necessitate multiplice Terra sancta, quam prout non sine mentis plurima turbatione referimus, Agarenorum nephanda præsumptio in totius Christianitatis opprobrium detinet occupatam benigne duximus assumentum, in eoc etiam, ultra posse, in cuius favoris auxilium sicut jam dictis Nuncis, oraculo vivæ vocis expressimus procedentes.

Sed revera, nostris sensibus non indignæ admirationis causa subditur, si per alicuius nuntiorum ipsorum superstitionis soleritum curiosam ad Regie Serenitatis notitiam hujusmodi processus nostri certitudo plenaria non pervenit.

Nos autem firma fiducia ducimus, spesque nobis indubia pollicetur quod, si super præmissis tuum ore tenus possemus habere colloquium, quod vehementius affectamus, quodque libentissime duceremus in actum, senectuti aut debili nostri corporis statu, seu laboribus non parcendo, præmissa discordia penitus sedaretur, ac pacis & concordiae stabilis votiva fædera sequentur.

Verum, gerentes cordi negotium supra dictum, & ad desideratam & celestem expeditiōnem ipsius, votis ferventibus anhelantes, venerabilem Fratrem nostrum R. Vicentini Episcopum sumptus de ipsius experta prudentia, & fidilitate probata fiducia pleniori, ad præfati Regis præsentiam pro hujusmodi negotio destinatus, qui juxta mandati nostri tenorem à nobis ore tenus sibi facti, per se, si ei commoditas facultatis affuerit, vel per alium super præmissis, quorum plenam notitiam obtinet, magistrinum tuam plenius informabit.

Hortamus autem prudenter Regiam tibique ab intimis suademos, ut te à linguis maliloquis, & dolosis astutis aliquorū, qui ex guerrarum turbinibus lucra querunt, & emolumenta venantur, seduci, vel perverti, seu decipi, non permittas.

Nec ad illa induci vel attrahi, qua tuis laudibus derrogant tuum cumque nequaquam respiciunt commodum & honorem.

Quia verò in hujusmodi nostro processu, super jam dicto negotio habito de nonnullis matrimoniis contrahendis ordinare curavimus, ut ipsius negotio expediri, faciente Domino, proventura robur potioris suscipiat firmatis omnino volumus quod hujusmodi matrimonia, sublato dilatione obstatu, contrahentur, per quæ, prout firma spe ducimur, & indubitate credulitate tenemus, univera, qua inter te ac eundem Regem proxima tibi consanguinitate conjunctum, diffensionis malitia deformasse conspicitur, concordia Unitas, perpetuis valitura temporibus reformatum.

Ceterum super factio Regni Scotie alias tibi nos scripsisse recolimus, inter cetera expressius intimando qualiter nostra follicitudinis studium procurabat & adhuc procurare non definit, ut quod minus justè minusque licet detinere dignosceris, justè ac rationabiliter, non sine tuae salutis & famæ incremento multiplici possideres.

Nam qualiter in die judicii respondebis, aut quam excusatiops causam prætendere poteris, coram tremendo judice qui scrutator est cordium, quique retribuit singulis, juxta suorum operum qualitatem.

ANNO
1297.

Et

ANNO
1297.

Et ideo, quia personam Regiam intima dilectione prosequimur, & favore praecipuo confoveremus; Regalem magnificentiam rogandam attente duximus & hortandam, quatinus attendens sollicitè quæ sunt in hac parte solertia attendenda, super detentione ipsius Regni Scottie sic te provide gerere studeas, ut crescas exinde meritis apud Deum, & apud Gentium populos Regiae laudis præconium augearit.

Nos enim, quia circa te, ac inditam domum tuam, affectus nostra dilationis exuberat, patati, & prompti sumus ad omnia, qua votis Regis obsecundent.

Ut autem præfati nostri processus certitudinem habeas pleniorē, nonnullas tibi nostras dirigimus litteras, cunctem processum seriosius continentēs.

Datum Lateran. 18. Kal. Februar. Pontificatus nostri anno quarto.

VII.
Ex Anecd.
Martene
Tom. I.
col. 1286.

Ad Galliæ Archiepiscopos. Permitit decimas colligi ex bonis Ecclesiasticis in Regni subfidiū : anno 1297.

BONIFACIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus, Remensi, Senonensi, Narbonensi, Rothomagensi Archiepiscopis, & Laudunensi, Catalaunensi, Aniciensi, Ambianensi, Tornacensi, Morinensi, Sylvanectensi, Parisensi, Autiſſodorenſi, Trecensi, Carnotensi, Nivernensi, Ambriensi, Ebraicensi, Constantiensi, Dolenſi, Cenomanensi, Lemovensi, Mabalonensi Episcopis, salutem & Apostolicam benedictionem.

PRIDEM ad nostram perduto notitiam, veſtris referentibus literis, quas nobis communis i destinas, quod nefanda hostis iniqui procurante nequitia, qui semper querit ut noceat, semper querit ut offendat, Christianissimi Regni Francie statuſ turbationis multiplici jactabatur fluctibus, & interea discrinis gravi turbine cassabatur.

Tanto nos acrisi concepti proindè doloris aculeus pupigit major, quod turbatio nostri pectoris arcana commovit, quanto regnum ipsum specialius gerimus in visceribus caritatis, & postori defiderio ducimur, ut illud prosperris sedulive successibus affuat, & votivis clementibus fulciatur.

Sanè in literis ipsis habebatur insertum, quod vos gratia vobis ex universis Ecclesiis, ac personis ecclesiasticis dicti Regni non solum rerum, sed etiam personarum vestrarum pericula formidando, vias exquirentes, & modos quibus vobis, & eisdem Ecclesiis ac personis, adversus frementes guerrarum impulsus providentia Regia, si è quæ impossibile tenebatur hujusmodi negotia dirigi, defensionis opportuna remedia parentur: nobis per easdem literas humiliter supplicatis ut charissimo in Christo Filio nostro Philippo Regi Francorum illustri pro hujusmodi communis tuitiois suffragio, in quo proprium cuiilibet interesse noscebatur, impendendi subventionem congruam absque transgressione constitutionis nostræ super hoc editæ vobis, & ejusdem Regni Ecclesiis largiri . . . . .

Nos autem ad ipsius Regni, & Incolarum eius statum bonum, & prosperum, paternis studiis intendentes, ac volentes propterea be-

nignè in hac parte annuere votis vestris . . . .

duximus litteras concedendas, ut si casus communis, & evidens necessitatis ingrueret, prout vestra facebatur assertio, ac idem Rex vestram, & aliorum Prælatorum, Ecclesiarum . . . . . ac bonorum Ecclesiasticorum, sicut cætero locorum, ac bonorum ejusdem Regni vellet defensionem assumere, ac patenter assumeret, & efficaciter prosequi procuraret, id quod vestra discretio videret expedire vobis, & eisdem Prælatis, Ecclesiis, & Personis Ecclesiasticis absque constitutionis memoratae formidine præfato Regi pro hujusmodi vestrae, ac ipsorum Regis, & Regni interfecta defensionis subfido subventionem congruam, prolixi vobis & ceteris dicti Regni Prælati, seu majori parti vestrum, & ipsorum apius videretur, voluntatem liberalem, & liberam non coactam absque omni concessione, exactione, & executione temporali, vel laicali exigendi nostra fretis licentia impertiri, eamque similiter Regi liceret recipere memorato.

Volumus autem quod si subventionem hujusmodi præstare contigerit, formam, modum, & etiam quantitatem, & quicquid super hoc fieret vestra nobis super hoc pagina reserarer, & qualiter premissa procederent, & si acceptationem, vel moderationem exigent, clarius videremus, licet vestra intentionis existenter, quod absque iteratione licentia hujusmodi subventione terminum non excederet annalem. Vos autem hujusmodi nostris acceptis literis, & concessâ vobis per eos licentia intellecta insimili convenitis, & ipsius licentia, seu mandati limites observavitis. Tandem post longam, & exactam deliberationem cum procuratoribus prælatorum absentium super hujusmodi habitam, eidem Regi in tam evidenti, & urgenti necessitate defensionis interfecta dicti Regni decimam Ecclesiasticorum preventum, & reddituum prò uno anno voluntate unanimi, & spontaneâ concessitis, sibi in festo Pentecostes venturo proximo integrè perfolvendam, sive colligendam, & recipiendam auctoritate Ecclesia, non invocata potentia brachii secularis; & si pax interim non veniret aut treguan, quam partes inducerent ac epstantam, ita quod per treguan ipsam guerra cessaret. Aliam similem decimam ipsi Regi in Calendis mensis Octobris proxime subsecuti concordatis liberaliter exhibere. Nos itaque dignum & laudabile, & congruum reputantes, quod per vos in hac parte dignosctus esse factum, singulis veltrum, & alijs Archiepiscopis, & Episcopis dicti Regni colligendi, & faciendi per vos, vel per alium, seu alios in Civitatibus, & Diocesibus vestris à subditis vestris, secundum dicta nostra concessionis tenorem decimas colligi supra dictas, & eas dicto Regi integraliter exhibendi, nec non compellendi per censuram Ecclesiasticam vestros subditos ad solutionem decimatarum ipfarum, prout singulariter contingere eosdem, ac eos excommunicationis, suspensionis & interdicti sententis, solutione hujusmodi præstâ, juxta formam Ecclesiæ absolvendi, nec non dispensandi super irregularitatibus si quas hujusmodi ligati sententis forte contraxerint plenam & liberam auctoritate præsentem concedimus facultatem, non obstantibus aliquibus à sede Apostolica sit indultum, quod interdicti, suspensi, & excommunicari non possint per litteras dicta Sedis non facientes plenam, & expressam de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum Idus Maii Pontificatus nostri anno tertio.

ANNO
1297.